

Wydawnictwa

Zakład wydał w latach 1952–1954 jeden zeszyt czasopisma — „Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku“. W 1955 roku ukazało się czasopismo pt. „Arboretum Kórnickie“, które będzie wydawnictwem ciągłym. Poniżej zostały zestawione prace naukowe, podręczniki i ważniejsze artykuły, opracowane przez pracowników Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku, w okresie od 1952 roku, a więc od czasu kiedy Zakład został przejęty przez Polską Akademię Nauk. W wykazie tym zamieszczone zostały streszczenia prac, które ukazały się w wydawnictwach obcych, natomiast prace drukowane w wydawnictwach własnych nie zawierają streszczeń, lecz tylko dane bibliograficzne.

I. Prace naukowe

BIAŁOBOK STEFAN: Morfologia i anatomia zrośnięcia zrazu z podkładką niektórych gatunków i odmian z rodzaju *Malus*. — Морфология и анатомия сращивания привоя с подвоем некоторых видов и разновидностей рода *Malus*. — Morphology and anatomy of the union of scion with stock in certain species and varieties of the genus *Malus*. — Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii PAN w Kórniku. Kórnik 1952, s. 260–285, ilustr., 8°.

BIAŁOBOK STEFAN: Badania systemu korzeniowego topoli. — Исследование корневой системы тополя. — Investigations on the root-system of poplars. W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik, 1952, s. 116–120, tabl. 1, ilustr., 8°.

BIAŁOBOK STEFAN I JANKIEWICZ LESZEK: Wpływ substancji wzrostowych na ukorzenianie się sadzonek zielnych drzew i krzewów. — Влияние ростовых веществ на укоренение зелёных черенков деревьев и кустарников. — The influence of growth substances on rooting of softwood cuttings of trees and shrubs. — Roczniki

Nauk Rolniczych. Tom 66-A-3. R. 1955. s. 117–136 tabl. 5. Warszawa 1955, CIR.

Autorzy omawiają wpływ substancji wzrostowych typu heteroauksyn na tworzenie się korzeni przybyszowych u sadzonek zielnych. Stosowano różne stężenia roztworów następujących kwasów: indolo-masłowego, indolo-octowego, naftaleno-octowego i 2,4 dwuchlorofenoksyoctowego. Doświadczeniem objęto 145 gatunków drzew i krzewów ozdobnych. Najczęściej wyżej podane substancje wpływały korzystnie na proces korzenia się sadzonek zielnych. 2,4 D i wyższe koncentracje substancji typu heteroauksyn wywoływały najczęściej nekrozę sadzonek.

BIAŁOBOK STEFAN: Wiśnie ozdobne w Arboretum Kórnickim. — Декоративные вишни Курницкого Арборетума. — Ornamental cherry-trees of the Kórnik Arboretum. Arboretum Kórnickie. R. I, 1955. s. 61–90, tabl. 2, ilustr. PAN Zakład Dendrologii i Pomologii. PWN. Poznań 1955.

BIAŁOBOK STEFAN: Problematyka i metodyka prac nad topolami w Zakładzie Dendrologii i Pomologii w Kórniku. — Проблематика и методика исследований работ над тополями в Инсти-

туте Дендрологии и Помологии в Курнике. — The Problems and methods of the investigations concerning poplars conducted by the Institute of Dendrology and Pomology at Kórnik. — Arboretum Kórnickie. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

BROWICZ KAZIMIERZ: Рнэца в Arboretum Kórnickim. — Вьющиеся растения в Курницком Арборетуме. — The Climbers in the Arboretum of Kórnik. W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 3–41, ilustr., 8⁰.

BROWICZ KAZIMIERZ: Świerki chińskie w Arboretum Kórnickim. — Китайские ели в Курницком Арборетуме. — Chinese spruces at the Kórnik Arboretum. — Arboretum Kórnickie. R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 31–42, ilustr., 8⁰.

BROWICZ KAZIMIERZ I BUGAŁA WŁADYSŁAW: Nowe odmiany *Malus purpurea* Rehd. otrzymane w Kórniku przez A. Wróblewskiego. — Новые разновидности *Malus purpurea* Rehd. полученные в Курнике А. Врублевским. — The new varieties of *Malus purpurea* Rehd. bred in Kórnik Arboretum by A. Wróblewski. — Acta Soc. Bot. Pol. T. XXI, nr 4. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1952, s. 719–124, ilustr. 8⁰.

Autorzy opisują 7 nowych odmian ozdobnych jabłoni purpurowej zamieszczając dla każdej z nich oryginalne diagnozy łacińskie.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Spostrzeżenia dendrologiczne na terenie ważniejszych parków województwa zielonogórskiego. — Дендрологические наблюдения на территории важнейших парков зелёногорской области. — Dendrological observations in the area of the most important parks of the province of Zielona Góra. — W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 80–115, 8⁰.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Rodzaj *Aesculus* L. — kasztanowiec w Arboretum Kórnickim. — Род *Aesculus* L. каштан конский в Курницком Арборетуме. — Genus *Aesculus* L. — the Horse-Chestnut-Tree at the Kórnik Arboretum. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. IX, 1953. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1953, s. 184–194, 8⁰.

Autor podaje wyniki kilkunastoletnich obserwacji kolekcji kasztanowców w Arboretum Kórnickim. Napisanie niniejszej pracy poprzedzone było gruntownymi studiami systematyki rodzaju *Aesculus* L. Na tej podstawie autor dokonuje krytycznej oceny systematycznej gatunków i odmian rosnących w Arboretum Kórnickim. Ogółem rośnie tutaj 8 gatunków kasztanowców, 1 mieszańiec i 8 odmian ogrodowych.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Dotychczasowe wyniki hodowli topoli w Kórniku. — Существовавшие до сих пор результаты гибридизации тополей в Курнике. — The results of investigations on breeding of poplars so far recorded at the Institute of Dendrology and Pomology at Kórnik. — Polskie Naukowe Towarzystwo Leśne. Sylwan. XCVI, 1. PWRiL. Warszawa 1952, s. 31–41, 8⁰.

Na wstępie niniejszej pracy autor szczegółowo omawia metody krzyżowania topoli wyróżniając 3 zasadnicze sposoby dokonywania krzyżówek, a mianowicie: 1) krzyżowanie na drzewach, 2) krzyżowanie na ściętych gałęzkach, 3) krzyżowanie przy pomocy szczepienia. Następnie autor opisuje dotychczas wykonane kombinacje krzyżówek dzieląc je na 3 grupy i podaje charakterystykę drzew rodzicielskich: I. Krzyżówki w obrębie sekcji *Leuce* — 6 kombinacji krzyżówek udanych; II. Krzyżówki *Populus rogalinensis* z topolami czarnymi i balsamicznymi — 2 kombinacje krzyżówek udanych, siewki rosną bardzo słabo; III. Inne kombinacje krzyżówek, 4 kombinacje udane. Szczególnie interesującą krzyżówką jest tutaj *P. Wilsonii* × *P. lasiocarpa*, jednak siewki rosną bardzo słabo.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Topole krajowe i obce, ich znaczenie gospodarcze. Отечественные и иностранные тополи и их

хозяйственное значение. — The native and foreign poplars and their economic importance. — Roczniki Sekcji Dendrologicznej PTB. R. X. 1955. Polskie Towarzystwo Botaniczne. PWN. Warszawa 1955, s. 415—472, ilustr. 8⁰.

Autor opisuje gatunki, odmiany i mieszańce topoli rodzimych i obcych uprawianych w Polsce w lasach, parkach, wzdłuż dróg, kanałów, rowów i nad brzegami jezior. We wstępie autor omawia możliwości rozszerzenia uprawy topoli w Polsce oraz korzyści gospodarcze, jakie stąd wynikają. Dokładnie opisuje autor euroamerykańskie mieszańce topoli czarnych jak: *Populus euramericana* f. *serotina* Hartig, f. *marilandica* Bosc., f. *robusta* Schn. i f. *regenerata* Henry. W opisach zwraca uwagę na pochodzenie, rozpowszechnienie w uprawie, wartość gospodarczą oraz wskazuje na ważniejsze cechy różniące te mieszańce od podobnych topoli. Jest to pierwsza praca zawierająca szczegółową inwentaryzację i charakterystykę topoli uprawianych w Polsce.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Kolekcja topoli w Arboretum Kórnickim. — Коллекция тополей в Курницком Арборетуме. — The collection of poplars at the Kórnik Arboretum. — Arboretum Kórnickie, R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 43—59, ilustr., 80.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Lilak ottawski (*Syringa Prestonae* McKelvey) i jego odmiany. — Оттавская сирень (*Syringa Prestonae* McKelvey) и её разновидности. — The Ottawa Lilac (*Syringa Prestonae* McKelvey) and its varieties. — Arboretum Kórnickie, R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 131—141, ilustr. 8⁰.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Topole północno-amerykańskie sekcji *Aigeiros* Duby i ich wpływ na uprawę topoli w Europie. — Североамериканские тополи из секции *Aigeiros* Duby и влияние их на культуры тополей в Европе. — The north-american poplars of the *Aigeiros* Duby section and their influence in the culture of poplars in Eu-

rope. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. XI, 1956. Polskie Towarzystwo Botaniczne. PWN. Warszawa 1956.

Autor opisuje 8 topoli czarnych występujących we florze Ameryki Północnej. Szczególnie dużo uwagi poświęca zbiorowemu gatunkowi *Populus deltoides* Marsh. oraz jego geograficznym odmianom. Szczegółowo pisze o uprawie topoli północno-amerykańskich w Europie oraz o roli jaką spełniają w zakresie powstawania lub otrzymywania nowych odmian szybko rosnących. Praca zawiera pełną charakterystykę topoli czarnych północno-amerykańskich zarówno uprawianych w Europie, jak i nieznanych dotychczas w uprawie.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Magnolie w Arboretum Kórnickim i możliwości rozszerzenia ich uprawy w Polsce. — Магнолия в Курницком Арборетуме и возможность расширения культивирования её в Польше. — Magnolia in the Kórnik Arboretum and the possibilities of extending their cultivation in Poland. — Arboretum Kórnickie, R. II, 1956, PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Kolekcja topoli w Arboretum Kórnickim. Część II. — Коллекция тополей в Курницком Арборетуме. Часть II. — The collection of poplars in the Kórnik Arboretum. Part II. — Arboretum Kórnickie, R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

CHYLARECKI HENRYK: Przegląd kolekcji Arboretum w Przelewicach Pyrzyckich. — Обзор коллекций Арборетума в Пшевлевицах Пыжицких. — A review of the collection from the Arboretum of Przelewice Pyrzyckie. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. XI. 1956. Polskie Towarzystwo Botaniczne. PWN. Warszawa 1956.

Praca stanowi charakterystykę kolekcji drzew i krzewów jednego z najcenniejszych obiektów dendrologicznych Ziemi Zachodnich. Bogate i rzadkie kolekcje występują tu w artystycznej oprawie kompozycji przestrzennej. Autor omawia fizjografię i ekologię siedliska oraz analizuje wartości naukowe obiektu. Uważa, że

pomyślna aklimatyzacja szeregu gatunków zaistniała dzięki korzystnemu układowi warunków glebowych, hodowli właściwych ras klimatycznych oraz zastosowaniu biogrupowego systemu nasadzeń iglastych. W Przelewicach zgromadzono cenne kolekcje, zwłaszcza z klasy *Gymnospermae*.

GERTYCH ZBIGNIEW: Opóźnianie kwitnienia drzew owocowych przy pomocy syntetycznych substancji wzrostowych. — Опоздывание цветения плодовых деревьев при применении синтетических возрастных веществ. — On the delay of time of blooming in fruit trees by means of growth substances. — *Roczniki Nauk Rolniczych*. Tom 66—A—4. Warszawa 1953, s. 116—128, tabl. 6, 8⁰. CIR.

Na podstawie doświadczeń autor dochodzi do wniosku, że przy pomocy oprysków roztworem soli sodowej kwasu alfa-naftalenoctowego, w odpowiednich koncentracjach istnieje możliwość opóźnienia kwitnienia drzew owocowych.

GERTYCH ZBIGNIEW: Charakterystyka niektórych odmian śliw z kolekcji kórnickiej. — Характеристика некоторых сортов слив в Курнической коллекции. — Characteristics of some varieties of plum-trees in the Kórnik collection. W: *Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku*. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 67—78. tabl. 3, 8⁰.

HEJNOWICZ ALINA I HEJNOWICZ ZYGMUNT: Badania anatomiczne nad drewnem topoli. — Анатомические исследования древесины *Populus*. — An anatomical study on wood of poplar. — *Arboretum Kórnickie*. R. II, PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

HŁYŃ MARIA I SUSZKA JANINA: Skutki przymrozków wiosennych w 1953 roku w sadzie pomologicznym w Kórniku. — Наблюдения над повреждениями весенними заморозками в 1953 году в помологическом саду в Курнике. — Observations on the effect of night frosts in 1953 in the pomological orchard at Kórnik. — *Ar-*

boretum Kórnickie. R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 167—188, tabl. 2, ilustr., 8⁰.

HŁYŃ MARIA: Wpływ mieszanin pyłkowych na uzyskanie mieszańców. — Влияние пыльцевых смесей на получение гибридов. The influence of pollen mixtures on the production of hybrids. — *Arboretum Kórnickie*. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

HŁYŃ LESŁAW: Graby w Arboretum Kórnickim. — Грабы в Курническом Арборетуме. — Hornbeams in the Kórnik Arboretum. — *Arboretum Kórnickie*. R. II, PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

KACZMAREK CZESŁAW: Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych w Kórniku w roku 1953. — Результаты метеорологических наблюдений в Курнике за 1953 год. — The results of meteorological observations made at Kórnik in 1953. — *Arboretum Kórnickie*. R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 147—166, tabl. 8, ilustr., 8⁰.

KORCZYŃSKA EWA: Bory i puścizny Podhala i Orawy. — Высокие торфяники Оравы и Подгаля. — Peat-bogs and Barren of Podhale and Orawa. — W: *Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku*. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 240—259, map 2, ilustr., 8⁰.

MŁYNAREK ALOJZY: Brzozy w Arboretum Kórnickim. — Берёзы Курнического Арборетума. — Birches in the Arboretum of Kórnik. — W: *Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku*. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 42—66, ilustr., 8⁰.

POHL ZYGMUNT: Wpływ odwodnienia łągów nadobrzeńskich na rozwój sąsiadujących z nimi drzewostanów sosnowych. — Влияние осушения лугов над р. Оброй на развитие соседствующих с ними сосновых древостоев. — Der Einfluss der Abwasserung der Niederungswiesen an der Obra

auf die Entwicklung der mit ihnen benachbarten Kieferwaldbestände. — PAN. Komitet Ekologiczny. Ekologia Polska T. II, z. 2, 1954. PWN. Warszawa 1954, s. 165—202, tabl. 9, map 1, ilustr. 8⁰.

Odwodnienie doliny Obry przeprowadzono na obszarze 300 km². Prace nad odwodnieniem zostały zakończone w roku 1869. Autor omawia w pracy wpływ odwodnienia na spadek wydajności lasu. Zaznacza, że szczególnie silne odwodnienia na glebach suchych i w okolicach ubogich w opady prowadzą do wyraźnego spadku przyrostu drzew.

SUSZKA BOLESŁAW: Rodzaj *Forsythia* Vahl w Arboretum Kórnickim. — Род *Forsythia* Vahl в Курницком Арборетуме. — The genus *Forsythia* Vahl at the Kórnik Arboretum. — Arboretum Kórnickie. R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 91—110, ilustr., 8⁰.

SUSZKA BOLESŁAW: Siewki i tak zwane formy młodociane w rodzinie *Cupressaceae*. — Сеянцы и так называемые юношеские формы в семействе *Cupressaceae*. — The seedlings and the juvenile forms of the *Cupressaceae* Family. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. XI, Warszawa 1956, PWN.

Autor zajmuje się szczegółowo zjawiskiem polimorfizmu liści objawiającym się u wszystkich gatunków rodziny *Cupressaceae*. Po przytoczeniu znanych obecnie wiadomości o morfologii młodocianego, przejściowego i ostatecznego ulistnienia współcześnie żyjących cyprysowatych oraz ulistnienia pierwotnych roślin iglastych górnego karbonu i dolnego permu, autor dochodzi do wniosku, że młodociane liście obecnie żyjących gatunków odzwierciedlają historię całej rodziny. Autor zajmuje się zjawiskiem zatrzymywania ulistnienia młodocianego przez dłuższe okresy życia siewek oraz próbami utrwalenia tak zwanych form młodocianych przez ogrodników.

SUSZKA BOLESŁAW: Gatunki i odmiany żywotników w Arboretum Kórnickim. — Виды и разновидности туи в Курницком Арборетуме. — The genus *Thuja* L.

at the Kórnik Arboretum. Arboretum Kórnickie. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

TOMASZEWSKA EWA i TOMASZEWSKI MIROŚLAW: Zmienność procesów fizjologicznych siewki brzoskwini pod wpływem mentora. — Изменчивость физиологических процессов сеянца персика под влиянием ментора. — Changes in the physiological processes of peach seedlings grafted on apricot trees. — Poznańskie Tow. Przyjaciół Nauk, Wydział Mat.-Przyr. Prace Kom. Nauk Roln. i Leśn. T. II, z. 8, 1955. PWN. Poznań 1955, s. 38, 8⁰.

W pracy podano biochemiczną charakterystykę dwóch odmian moreli oraz dwóch siewek brzoskwini. Stwierdzono, że drzewa odznaczające się większą aktywnością oksydazy wielofenolowej w liściach i pędach odznaczają się krótszym okresem wegetacji i posiadają silniej zdrewniałe pędy, dobrze przygotowane do spoczynku zimowego. Siewki brzoskwini rosące na własnych korzeniach wykazują niewielką aktywność oksydazy wielofenolowej, natomiast morele odznaczają się wyraźnie większą aktywnością enzymu.

TOMASZEWSKA EWA i TOMASZEWSKI MIROŚLAW: Witamin C w liściach i owocach niektórych drzew i krzewów. — Содержание витамина C в листьях и плодах некоторых деревьев и кустарников. — Vitamin C in the leaves and fruits of some trees and shrubs. — Arboretum Kórnickie. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

TOMASZEWSKA EWA i TOMASZEWSKI MIROŚLAW: Gutaperka w liściach eukomii. — Гуттаперча в листьях евкомии. — Guttapercha in the leaves of *Eucommia ulmoides* Oliv. — Arboretum Kórnickie. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

TOMASZEWSKA EWA i TOMASZEWSKI MIROŚLAW: Skład chemiczny owoców cytrynowca chińskiego (*Schizandra chinensis* Baill.). — Химический состав плодов лимонника китайского. (*Schizandra*

chinensis Baill.) — The chemical composition of the fruits of *Schizandra chinensis* Baill. — Arboretum Kórnickie. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku PWN. Poznań 1957.

TOMASZEWSKA EWA i TOMASZEWSKI MIROSLAW: Skład chemiczny owoców derenia jadalnego (*Cornus mas* L.) i derenia japońskiego (*Cornus officinalis* S. et Z.) — Химический состав плодов *Cornus mas* L. и *Cornus officinalis* S. et Z. — The chemical composition of the fruits of *Cornus mas* L. and *C. officinalis* S. et Z. Arboretum Kórnickie. R. II, 1956. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1957.

WILUSZ ZDZISŁAW: Z badań nad ekologią drobnych ssaków. — Из исследований экологии мелких млекопитающих. — Studies on the ecology of small mammalia. — W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 176—239, ilustr., 8°.

WILUSZ ZDZISŁAW: Spostrzeżenia nad ekologią drobnych ssaków w sadzie i Arboretum Kórnickim. — Наблюдения над экологией млекопитающих в садах и в Курницком Арборетуме. — Observation on the ecology of small mammalia in the orchards and Arboretum of Kórnik. — W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 163—175, 8°.

WILUSZ ZDZISŁAW: Projekt badania ekotypów sosny pospolitej. — Проект исследования экотипов *Pinus silvestris* L. — A project of a study on ecotypes of the *Pinus silvestris* L. — Ekologia Polska. T. I, seria B, z. 1—2, 1955. PAN. Komitet Ekologiczny. PWN. Warszawa 1955, s. 36—41, 8°.

W pracy podano liczną literaturę z tej dziedziny, zwracając uwagę na wypowiedzi w obcych publikacjach o ekotypie sosny mazurskiej. Stwierdzono na tej podstawie, że sosna mazurska w literaturze światowej cieszy się opinią najlepszego ekotypu. Projekt badań

kładzie szczególny nacisk na zbadanie zmienności ekologicznej sosny w kraju, ze szczególnym uwzględnieniem terenów mazurskich.

WILUSZ ZDZISŁAW: Zadrzewienie śródpolne w gospodarce socjalistycznej. — Средипольные лесные насаждения в социалистическом хозяйстве. — Shelterbelts in the socialistic economy. — Biuletyn Komitetu Ekologicznego. R. II, wrzesień 1954. PAN. Komitet Ekologiczny. PWN. Warszawa 1954. s. 4—21, tabl. 3, 8°.

Autor omawia w pracy obecny stan zadrzewienia kraju oraz projekt dodrzewień. Zadrzewienia dzieli na przeciwerozyjne i na wiatrochronne. Podaje również możliwości pozyskiwania surowca drzewnego z drzewostanów zadrzewień śródpolnych. Zamieszcza też projekt badań zadrzewień ochronnych i uwzględnia badania mikroklimatyczne, glebowe, florystyczne, faunistyczne.

WILUSZ ZDZISŁAW: Wstępne doniesienia z badań zadrzewień ochronnych w Turwi. — Предварительные указания исследований полезащитных лесонасаждений в Турви. — Initial observations on the shelterbelts in Turew. — Biuletyn Komitetu Ekologicznego. R. II, wrzesień 1954. PAN. Komitet Ekologiczny. PWN. Warszawa 1954.

W pracy tej podaje autor wpływ zadrzewień śródpolnych na niektóre czynniki klimatu lokalnego, bilansu wodnego oraz rozmieszczenia niektórych szkodników i ssaków owadożernych, jak i kędzierzawki płaszczyńcowej buraków i nornika zwyczajnego.

WRÓBLEWSKI ANTONI, KORCZYŃSKA EWA, WILUSZ ZDZISŁAW: Szkody mrozowe w Arboretum Kórnickim w czasie zimy 1939—40. — Потери от мороза в Курницком Арборетуме зимой 1939—40 года. — Frost damages in the Arboretum of Kórnik in the winter of the year 1939—40. W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 126—148, tabl.

ZAGAJA STANISŁAW: Wegetatywne rozmnażanie podkładek drzew owocowych przy

pomocy metody wykałaczkowej. — Опыты по применению метода проколов с целью укоренения подвоев *Malus, Pyrus* и *Prunus*, размножаемых вегетативным путём. — Vegetative multiplication of fruitbase

with application of the „Method of Pegging-Down“. — W: Prace Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Kórnik 1952, s. 149—162, tabl. 1, ilustr.

II. Podręczniki

BIAŁOBOK STEFAN: Czereśnie i wiśnie. — Черешни и вишни. — The Cherries. PWRiL. Warszawa 1952, s. 135, ilustr., 16⁰.

Autor podaje systematykę rodzaju *Cerasus* Juss., charakteryzuje odmiany czereśni i wiśni i omawia ich uprawę w sadach.

BIAŁOBOK STEFAN: Czereśnie i wiśnie. — Черешни и вишни. — The Cherries. Pomologia Polska. Praca zbiorowa. PWRiL. Warszawa 1952, s. 154—188, ilustr., 8⁰.

Praca obejmuje charakterystykę morfologiczną uprawianych odmian czereśni i niektóre ich właściwości biologiczne.

BIAŁOBOK STEFAN: Czereśnie i wiśnie. — Черешни и вишни. — The Cherries. W: Pomologia Polska. Praca zbiorowa. No-woopracowane i znacznie poszerzone wydanie II. PWRiL. Warszawa 1956.

BIAŁOBOK STEFAN, BROWICZ KAZIMIERZ, BUGAŁA WŁADYSŁAW, KORCZYŃSKA EWA: Drzewoznawstwo. — Дендрология. — Handbook of Dendrology. PWRiL. Warszawa 1955, s. 12—591, 666—689, 729—797. ilustr., 8⁰. Praca zbiorowa.

Podręcznik obejmuje systematykę drzew i krzewów oraz ich pielęgnację, rozmnażanie i zastosowanie. Autorzy — pracownicy Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku — opracowali następujące rozdziały:

Browicz K. Bugała W. — Krótkie wiadomości wstępne z morfologii; wykaz skrótów nazwisk i autorów; podział systematyczny rzędów, rodzin i rodzajów; opisy morfologiczne drzew i krzewów; literatura, skorowidze nazw łacińskich i polskich.

Białobok S. — Rozmnażanie drzew i krzewów. Korczyńska E. — Alfabetyczny wykaz nazw rodzajów w języku rosyjskim, angielskim i niemieckim.

III. Artykuły i inne opracowania

BIAŁOBOK STEFAN: Rys historyczny Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku oraz ogólna charakterystyka kolekcji drzew i krzewów. — Краткая история института и общая характеристика коллекции древесных растений. — A historic outline of the Institute and a general characteristic of the collection of woody plants. — Arboretum Kórnickie. R. I, 1953. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 7—30, map 3, ilustr., 8⁰.

BIAŁOBOK STEFAN: Prace badawcze nad topolami na Węgrzech. — Исследовательские работы над тополями Венгрии. — Research works on poplars in Hungary. Sylwan. R. C, z. 1, 1956. Polskie Naukowe Towarzystwo Leśne. PWRiL. Warszawa 1956.

Autor omawia tematykę badawczą prac nad topolami, metodykę zakładania doświadczeń uprawnych, rozmiary produkcji siewek i sadzonek i sposoby ich rozpowszechnienia na terenie kraju.

BIAŁOBOK STEFAN: Produkcja surowca drzewnego poza lasem. „Wszechświat“ Z. 4, kwiecień 1955. Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika. PWN. Warszawa 1955, s. 114—118, ilustr., 8⁰.

Autor omawia na podstawie wyników prac Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku możliwości produkcji drewna topoli na obszarach rolniczych i wskazuje sposoby zakładania tych upraw.

BROWICZ KAZIMIERZ i BUGAŁA WŁADYSŁAW: Ważniejsze drzewa i krzewy w niektórych parkach Polski Zachodniej. —

Важнейшие деревья и кустарники в некоторых парках западной Польши. — The noteworthy trees and shrubs in some parks of Western Poland. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. VIII, 1952. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1952, s. 321–352, map 1, ilustr., 8°.

Autorzy opisują 18 parków w różnych miejscowościach Polski Zachodniej, w których znajdują się cenne kolekcje lub okazy obcych drzew i krzewów. Następnie autorzy podają alfabetyczny wykaz obcych drzew i krzewów, wymiary wysokości i średnicy oraz miejscowości, w których rosną.

BROWICZ KAZIMIERZ i BUGAŁA WŁADYSŁAW: Osobliwości dendrologiczne Kórnicka. — Дендрологические достопримечательности Курника. — Kórnik's dendrological peculiarities. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. IX, 1953. Polskie Towarzystwo Botaniczne Sekcja Dendrologiczna. Warszawa 1953, s. 253–260, 8°.

Autorzy opisują 3 interesujące gatunki, a mianowicie: *Helwingia japonica* F. G. Dietr., *Picrasma quassioides* Benn. i *Berchemia racemosa* Sieb. et Zucc. Są one rzadko spotykane w uprawie na terenie Europy. Autorzy podają wyniki kilkunastoletnich obserwacji nad wzrostem i zachowaniem się tych gatunków w Arboretum Kórnickim. Następne prace z tego cyklu zatytułowane „Rzadkie drzewa i krzewy w Arboretum Kórnickim“ będą się ukazywały w niniejszym czasopiśmie.

BROWICZ KAZIMIERZ i BUGAŁA WŁADYSŁAW: Stulecie odkrycia sekwoji (*Sequoia gigantea* Decne). — Столетие открытия секвойи — (*Sequoia gigantea* Decne). — A hundred years ago Giant Sequoia was discovered. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. VIII, 1952. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1952, s. 162–168, ilustr., 8°.

Autorzy opisują historię odkrycia sekwoji olbrzymiej oraz historię wprowadzenia jej do uprawy w Europie. Następnie podają wiadomości o sekwoji w Polsce. Najpiękniejsze drzewo sekwoji rośnie obecnie w Glinnie koło Szczeci-

na, które mierzy około 30 m wysokości i 313 cm obwodu pnia.

BROWICZ KAZIMIERZ i BUGAŁA WŁADYSŁAW: Park w Mużakowie. — Парк в Мужакове. — The Park at Mużaków. Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. IX, 1953. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1953, s. 263–270, 8°.

Autorzy opisują jeden z najpiękniejszych parków dendrologicznych Polski Zachodniej, w Mużakowie nad Nysą Łużycką. Podają obecny stan roślinności, która bardzo ucierpiała w czasie działań wojennych ostatniej wojny. Szczególne znaczenie dla badań nad aklimatyzacją obcych drzew i krzewów posiada istniejąca tutaj bogata kolekcja dębów.

BROWICZ KAZIMIERZ i BUGAŁA WŁADYSŁAW: Rzadkie drzewa i krzewy w Arboretum Kórnickim. — Редкие деревья и кустарники в Курницком Арборетуме. — Peculiar trees and shrubs at the Kórnik Arboretum. — Arboretum Kórnickie. R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 111–127, ilustr., 8°.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Krytyczne uwagi o kolekcjach drzew i krzewów w arboretach i ogrodach botanicznych oraz wymianie nasion między tymi instytucjami. Критические замечания о коллекциях деревьев и кустарников в ботанических садах и арборетах и взаимообмене семенами между этими учреждениями. — Critic remarks concerning the collections of trees and shrubs in the arboreta and botanic gardens, as well as the interchange of the seeds among these institutions. Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. IX, 1953. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1953, s. 167–174, 8°.

Autor poddaje krytyce dotychczasowe metody wymiany nasion między ogrodami botanicznymi i arboretami zwracając szczególną uwagę na powszechne zjawiska wysyłania nasion z egzemplarzy błędnie oznaczonych oraz wymianę nasion odmian i mieszańców, które dają rozszczepienia w populacjach mnożonych generatywnie. Swoje krytyczne uwagi autor popiera

konkretnymi wypadkami z praktyki wymiany nasion przez Arboretum Kórnickie. Proponuje wprowadzenie pewnych zmian w wymianie nasion, które usunęłyby dotychczasowe błędy.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Nowa systematyka dotychczasowego rodzaju *Cornus* L. — Новая систематика существовавшего до сих пор рода *Cornus* L. — A new system of the extent genus *Cornus* L. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. IX, 1953. Polskie Towarzystwo Botaniczne. Warszawa 1953, s. 205–210, 8⁰.

Autor podaje przegląd dotychczasowych taksonomicznych podziałów linneuszowskiego rodzaju *Cornus* i dochodzi do najnowszego podziału, który opracowała Pojarkowa ogłaszając go w XVII tomie „Flory ZSRR“ (1951) Autor porównuje podział Pojarkowej z podziałami innych systematyków i dochodzi do wniosku, że jest on bardzo zbliżony do systematycznego podziału rodzaju *Cornus* L., jaki podaje T. Nakai w „Flora Silvatica Koreana“, Pars XVI (1927).

BUGAŁA WŁADYSŁAW: *Quercus rubra* czy *Q. borealis*. — *Quercus rubra* или *Quercus borealis*. — *Quercus rubra* versus *Q. borealis*. — Sylwan. R. XCVII, z 1, 1953. Polskie Naukowe Towarzystwo Leśne. PWRiL. Warszawa 1953, s. 26–27, 8⁰.

Celem niniejszej pracy jest wyjaśnienie właściwej nomenklatury dla północno-amerykańskiego gatunku dębu, który powszechnie uprawiany jest w Europie i nazywa się go zwykle *Quercus rubra* (= dąb czerwony). Autor wyjaśnia co to jest właściwy *Quercus rubra* L. (= *Q. falcata* Michx.) zwany w Ameryce Północnej „Spanish Oak“.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Pozyskiwanie i wysadzanie zrzców topolowych. Las Polski. R. XXVII, nr 9. PWRiL. Warszawa 1953, s. 7–10, 8⁰.

W związku z postępującym naprzód zainteresowaniem drzewami szybko rosnącymi, a zwłaszcza topolami, autor podaje ogólne zasady prawidłowego przygotowania i wysadzania zrzców topolowych. Autor zaznaja-

mia czytelników „Lasu Polskiego“ z nieznaną dotychczas metodą wysadzania zrzców topolowych przy pomocy pługa i podaje zalety tego sposobu sadzenia, który stosowany jest z powodzeniem od wielu lat w szkółkach Zakładu Dendrologii i Pomologii w Kórniku.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Nowy dobór topoli, Las Polski. R. XXVII, nr 8 PWRiL. Warszawa 1953.

W związku z ustalonym nowym doбором topoli, który ma być podstawą rozszerzenia uprawy tych drzew w Polsce, autor podaje dokładną charakterystykę odmian i mieszańców, które zostały do tego doboru wybrane. Autor zwraca uwagę na pochodzenie tych topoli, ważniejsze cechy morfologiczne oraz na ich wartość użytkową. W nowym doborze znalazły się następujące topole: *Populus robusta* Schn., *P. regenerata* Henry, *P. deltoides* v. *missouriensis* Henry, *P. canescens* Sm., *P. serotina* Hart., *P. marilandica* Bosc., *P. alba* L. i *P. hybr.* 277.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Krzewy przebarwiające jesienią liście na kolor czerwony. Przegląd Ogrodniczy. R. XXX, nr 10. PWRiL. Warszawa 1953, s. 22–25, 8⁰.

Autor zwraca uwagę na wartości dekoracyjne krzewów w okresie jesiennej przebarwiania liści. Zaznajamia czytelników i miłośników drzew z ważniejszymi gatunkami, które przebarwiają liście na kolor czerwony. Pisz o klonach, zwłaszcza wschodnio-azjatyckich, berberysach, krzewach z rodziny *Hamamelidaceae*, sumaku (*Rhus typhina* L.), pnączach z rodziny *Vitaceae* i kalinach (*Viburnum* L.).

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Najpiękniejsze gatunki irgi i ich możliwości uprawy w Polsce. Przegląd Ogrodniczy. R. XXIX, nr 9. PWRiL. Warszawa 1952. s. 24–28, 8⁰.

Autor opisuje 13 najpiękniejszych gatunków irgi (*Cotoneaster*), które mogą być uprawiane w warunkach klimatycznych Polski, zwłaszcza zachodniej. W opisach poszczególnych gatunków podaje ważniejsze cechy morfologiczne i podstawowe wartości dekoracyjne.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Nowe suchodrzewy (*Lonicera*) w podstawowym doborze drzew i krzewów. Przegląd Ogrodniczy. R. XXIX, nr 5. PWRiL. Warszawa 1952, s. 30–32, 8°.

Autor zaznajamia czytelników z nowymi gatunkami suchodrzewów, które znalazły się w podstawowym doborze drzew i krzewów. Są to następujące gatunki: *Lonicera coerulea* L., *L. Maackii* Maxim., *L. involucrata* Banks i *L. spinosa* var. *Albertii* Rehd. Opisując te gatunki autor zwraca uwagę na ważniejsze cechy morfologiczne oraz ich wartości dekoracyjne.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Prace hodowlane nad topolami prowadzone w Zakładzie Dendrologii i Pomologii w Kórniku. Las Polski. R. XXVI, nr 9, PWRiL. Warszawa 1952, s. 13–15, 8°.

Na wstępie autor podaje główne cele selekcyjnej hodowli topoli, rozpoczętej w Kórniku w roku 1949. Następnie opisuje zakres prac hodowlanych w obrębie poszczególnych grup systematycznych oraz stosowaną metodykę w pracach hodowlanych.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Rzadki gatunek magnolii. — Редкий вид Магнолии. — A rare species of Magnolia. — Arboretum Kórnickie. R. I, 1955. PAN. Zakład Dendrologii i Pomologii w Kórniku. PWN. Poznań 1955, s. 143–145, 8°.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: Jesiony północno-amerykańskie uprawiane w Europie. — Североамериканские ясени культивируемые в Европе. — Northern-American ash-trees cultivated in Europa. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. R. XI, 1956. Polskie Towarzystwo Botaniczne. PWN. Warszawa 1956.

Autor zajmuje się północno-amerykańskimi jesionami uprawianymi powszechnie w wielu krajach Europy i stwierdza, że na terenie Polski znacznie pospolitsze są *Fraxinus pennsylvanica* Marsh., *F. lanceolata* Borkh. niż *F. americana* L. Autor zwraca uwagę, że na ogół nie odróżnia się od siebie tych trzech gatunków nazywając je najczęściej wszystkie jesionem amerykańskim. Autor podaje praktyczne wskazówki do łatwego rozpoznania trzech gatunków jesionów północno-amerykańskich spotykanych w Polsce.

BUGAŁA WŁADYSŁAW: *Davidia involucrata* Baill. — Rocznik Sekcji Dendrologicznej PTB. (W druku).

Autor opisuje jedno z najpiękniejszych drzew chińskich — dawidę, podając historię jej odkrycia i wprowadzenia do uprawy. Zamieszcza wyniki dotychczasowych obserwacji odnośnie do zachowania się tego interesującego gatunku w Arboretum Kórnickim. Dawidia zakwitła w Kórniku w roku 1953 i od tej pory kwitnie corocznie.